

Stowarzyszenie JUMP'93

Ul. Marszałkowska 85

00-683 Warszawa

Tel: 22 400 50 43

FAX: 22 119 17 55

NIP: 952 206 14 94

Szanowna Pani

Warszawa, 26.10.2016

Ewa Gawor

Dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

Urząd Miasta St. Warszawy

Szanowna Pani Dyrektor,

W imieniu Stowarzyszenia Jump 93 zwracam się z prośbą o podjęcie odpowiednich kroków celem poprawy bezpieczeństwa wokoło tych lokalizacji na terenie Miasta, w których prowadzone są wrażliwe na liczne zagrożenia działania pomocowe dla osób uzależnionych od narkotyków, w tym programy dedykowane osobom z zaburzeniami psychicznymi, bezdomnym i długotrwale wykluczonym społecznie.

Bezpieczne funkcjonowanie tych programów ma nie tylko ogromne znaczenie dla dobrostanu ich beneficjentów oraz ich rodzin, ale też dla bezpieczeństwa Miasta, stabilności sytuacji epidemiologicznej oraz wizerunku Miasta.

W ubiegłym roku, niedostateczne wsparcie dla zapewnienia bezpieczeństwa takich działalności doprowadziło do zamknięcia przez Fundację Redukcji Szkód jej programu w dzielnicy Wola, a następnie do wycofania się z planu uruchomienia programu w dzielnicy Praga Południe (wynik protestu mieszkańców oraz gróźb ze strony zorganizowanej grupy kibiców Legii). Do opuszczenia dotychczasowej lokalizacji przy ulicy Brzeskiej 13 jest zmuszany przez władze dzielnicy (Dz. Praga PN.) program terapii substytucyjnej dla osób uzależnionych od opiatów, prowadzony przez Centrum Leczenia Uzależnień „Mały Rycerz”.

Najnowszym tego rodzaju przypadkiem, są działania dyrekcji Wojewódzkiego Szpitala Zakaźnego przy ulicy Wolskiej 37 zmierzające do zamknięcia działalności tamtejszego programu substytucyjnego. Podjęte kroki są efektem rzekomych skarg mieszkańców na zakłócenia porządku i incydenty z udziałem pacjentów tego programu, w tym na działania związane z handlem narkotykami w bezpośrednim sąsiedztwie Szpitala (informacje uzyskane od Policji w załączeniu).

Stowarzyszenie JUMP'93

Ul. Marszałkowska 85

00-683 Warszawa

Tel: 22 400 50 43

FAX: 22 119 17 55

NIP: 952 206 14 94

Obecnie toczą się rozmowy pomiędzy Szpitalem Zakaźnym a Szpitalem Nowowiejskim o przekazaniu opieki nad ok. 100 pacjentami, osobami zakażonymi HIV, starszymi, w znacznej liczbie niepełnosprawnymi, korzystającymi z pomocy placówek dla bezdomnych. Grupa ta z uwagi na powyższą charakterystykę i wysoki stopień marginalizacji społecznej jest leczona i prowadzona w formule niskoprogowej czyli odbiegającej znacznie od wysokoprogowych zasad funkcjonowania pozostałych czterech warszawskich programów substytucyjnych. Leczenie jest tu zorientowane na takie cele jak poprawa stanu zdrowia, poprawa jakości życia, wsparcie dla rodzin pacjentów, minimalizacja indywidualnych i społecznych szkód będących konsekwencją pozostawiania klienta poza systemem pomocy.

W opinii Stowarzyszenia Jump 93, w sytuacji zasadniczych różnic w formule i podejściu dwóch przedmiotowych programów (w Szpitalu Zakaźnym i Szpitalu Nowowiejskim), pomoc i leczenie w nowych warunkach będą nieskuteczne. Nowi pacjenci w większości nie utrzymają się w formule wysokoprogowej, w konsekwencji powrócą na ulicę, tj. do przyjmowania heroiny (znacząco podniosą popyt na tę substancję), podniosą znacząco liczbę osób bezdomnych, wskaźniki przestępczości, wskaźniki nowych zakażeń HIV i HCV i iniekcyjnego przyjmowania narkotyków. Rozważając jednak optymistyczny scenariusz rozwoju sytuacji i utrzymanie się większości nowych pacjentów w formule programu Szpitala Nowowiejskiego, przewidujemy nieuchronny kryzys w funkcjonowaniu tego programu. Szpital Nowowiejski już teraz prowadzi największy w Polsce program substytucyjny (ok. 350 pacjentów), tak więc w celu uniknięcia kłopotów Szpitala Zakaźnego, Małego Rycerza oraz Fundacji Redukcji Szkód powinien raczej zmierzać szybko ku decentralizacji przedmiotowej działalności leczniczej. Uważamy, że ewentualna zgoda Szpitala Nowowiejskiego na przyjęcie 100 nowych pacjentów, będzie miała znamiona uległości szantażowi emocjonalnemu i trudno będzie ją nazwać decyzją odpowiedzialną.

Warszawskie programy substytucyjne mają swoje wady, wynikające głównie z wad polskiego modelu tej terapii (cierpią na przede wszystkim na zbyt dużą centralizację i deficyt lekarzy zainteresowanych tym rodzajem pracy). Wady te stają się jednak mniej istotne na tle wielu pożytków, które ta działalność lecznicza przynosi. W latach 2004 Miasto St. Warszawa we współpracy z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii i NFZ podjęło działania, w efekcie których wielokrotnie zwiększona została liczba miejsc terapii substytucyjnej: w roku 2004 funkcjonowało jeszcze ok. 200 takich miejsc, obecnie jest ich ok. 1000. Wspomniana inicjatywa Miasta przyczyniła się do zlikwidowania największego w Polsce miejsca handlu narkotykami (Dworzec Centralny, Dworzec Śródmieście, WKD i okolice), do znaczącej redukcji popytu na heroinę, bezdomności narkotykowej, do radykalnego spadku liczby osób używających narkotyków iniekcyjnie (ok. 2000 osób było obsługiwanych rocznie w ramach programu wymiany igieł i strzykawek w latach 1999-2004; już tylko ok. 200 osób

Stowarzyszenie JUMP'93

Ul. Marszałkowska 85

00-683 Warszawa

Tel: 22 400 50 43

FAX: 22 119 17 55

NIP: 952 206 14 94

obsługiwanych rocznie w latach późniejszych). Wiele setek osób uzyskało wtedy pomoc, jeszcze więcej członków ich rodzin odzyskało swoje życie, a Miasto znacząco poprawiło swój wizerunek i bezpieczeństwo.

W opinii Stowarzyszenia Jump 93 obecna sytuacja wymaga, podobnie jak w roku 2004 podjęcia przez Miasto inicjatywy na rzecz zapobieżenia poważnemu kryzysowi, w tym re-koncentracji najbardziej problematycznych w prowadzeniu działalności pomocowych w Śródmieściu. Stowarzyszenie Jump 93 w swoich raportach publikowanych od 2010 roku, zwraca uwagę instytucji przeciwdziałania narkomanii na potrzebę zmiany modelu leczenia substytucyjnego, na zbyt daleko idącą jego centralizację, deficyt lekarzy psychiatrów w systemie, na fatalny model readaptacji społecznej i dyskryminację narkomanów w placówkach dla bezdomnych. Zwracamy ponadto uwagę na fakt, że większość organizacji pomocowych starannie selekcjonuje pacjentów, co powoduje deficyt opieki nad klientem trudnym, osobami niepełnosprawnymi, starszymi i z zaburzeniami psychicznymi. Od wielu lat struktura finansowania pomocy odzwierciedla praktyki selekcyjne, przez co struktura świadczeń odbiega od wskazań krajowych strategii ochrony zdrowia. Analiza nakładów na pomoc i leczenie pokazuje, że pomoc psychoterapeuty i metoda społeczności terapeutycznej zdecydowanie łatwiej uzyskują finansowanie i dominują nad innymi formami pomocy, w tym nad działaniami opiekuńczymi, pomocą medyczną, redukcją szkód i readaptacją społeczną.

Uważamy, że opisana wyżej sytuacja wymaga podjęcia przez Miasto następujących działań:

1. Konieczne jest doprowadzenie do spotkania przedstawicieli wszystkich stron i instytucji zainteresowanych rozwiązaniem problemów Szpitala Zakaźnego: reprezentacji zarządu Szpitala i tamtejszego programu substytucyjnego, Urzędu Wojewódzkiego, przedstawicieli Szpitala Nowowiejskiego, władz Miasta, władz Dzielnicy Wola i Dzielnicy Śródmieście, przedstawicieli miejskiej Komisji Dialogu Społecznego ds. Narkomanii i HIV/AIDS, Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Policji. Cel spotkania: nie dopuszczenie do zamknięcia działalności programu substytucyjnego przy Wojewódzkim Szpitalu Zakaźnym przy ul. Wolskiej 37. Uważamy, że problemy Szpitala można zlikwidować/znaczenie zredukować poprzez poprawienie jego współpracy z Policją (Komendant Rejonowy Policji Warszawa IV, w rozmowie z naszym przedstawicielem zadeklarował zdecydowanie większą niż dotychczas aktywność policji na problematycznym obszarze).
2. Należy znacząco poprawić współpracę Miasta z Policją, celem zabezpieczenia wszystkich problematycznych dla otoczenia działalności pomocowych.
3. Należy zwrócić uwagę na problemy kadrowe i finansowe trudnych do prowadzenia działalności leczniczych i pomocowych. Konieczne jest ich finansowe wspieranie w szerszym niż dotychczas

Stowarzyszenie JUMP'93

Ul. Marszałkowska 85

00-683 Warszawa

Tel: 22 400 50 43

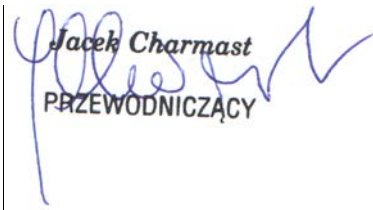
FAX: 22 119 17 55

NIP: 952 206 14 94

zakresie. Jednym z takich zaniedbanych finansowo działań są programy opiekuńcze i readaptacyjne dedykowane osobom uzależnionym od narkotyków.

4. Należy zmodyfikować politykę lokalową Miasta celem stworzenia puli odpowiednich lokali użytkowych, na potrzeby trudnych działalności pomocowych oraz celem ich decentralizacji.

z poważaniem,

Jacek Charmast
PRZEWODNICZĄCY

załączniki:

1. Informacja Komendy Stołecznej Policji - liczba interwencji
2. Informacja Komendy Rejonowej Policji Warszawa IV – liczba interwencji